

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2004-1-50 (Birleşme)
Karar Sayısı : 04-42/517-124
Karar Tarihi : 17.6.2004

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Mustafa PARLAK
Üyeler : Tuncay SONGÖR, A. Ersan GÖKMEN, R. Müfit SONBAY,
Murat GENCER, Rıfki ÜNAL, Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI,
M.Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN

B. RAPORTÖRLER: İsmail Yücel ARDIÇ, Hakan Deniz KARAKOÇ

**C. BİLDİRİMDE
BULUNAN**

: - Lyondell Chemical Company
Temsilcisi: Av. Mehtap YILDIRIM ÖZTÜRK, Av. Zeynep

İNCE

Piyade Sok. Portakal Çiçeği Apt. No:18 C Blok Kat:3
Çankaya-Ankara

D. TARAFLAR

: - Millennium Chemicals Inc.
20 Wight Avenue, Suite 100, Hunt Valley,
MD 21039 ABD

- Lyondell Chemical Company
One Houston Center, Suite 700, 1221 McKinney St.
Houston, Texas 77017 ABD

E. DOSYA KONUSU: Millennium Chemicals Inc. ile Lyondell Chemical Company arasındaki birleşmeye izin verilmesi talebi.

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 14.5.2004 tarih, 2438 sayı ile giren ve en son 26.5.2004 tarih, 2671 sayı ile eksiklikleri tamamlanan bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 11.6.2004 tarih, 2004-1-50/Öİ-04-İYA sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu, 14.6.2004 tarih, REK.0.05.00.00/106 sayılı Başkanlık önergesi ile 04-42 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda;

- Millennium Chemicals Inc. ile Lyondell Chemical Company'nin birleşmesi işleminin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak

Çıkarılan 1997/1 sayılı Tebliğ'in 4. maddesi kapsamında izne tabi işlem olduğu,

- söz konusu birleşme işlemi sonucunda tarafların ilgili ürün pazarlarında faaliyetlerinin çakışmaması nedeniyle, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesinde belirtilen, bir hakim durumun yaratılması veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesi ve böylece ilgili pazarlarda rekabetin olumsuz yönde etkilenmesinin söz konusu olmadığı ve dolayısıyla söz konusu işleme izin verilmesi gerektiği

ifade edilmektedir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Taraflar

H.1.1. Lyondell Chemical Company (Lyondell)

Lyondell, kimya sektöründe uluslararası ölçekte faaliyet gösteren, hisseleri New York Borsası'nda işlem gören halka açık bir şirkettir. Lyondell'i doğrudan ya da dolaylı olarak kontrol eden herhangi bir teşebbüs bulunmamaktadır. Lyondell'in üretmekte olduğu ürünler, belli başlı kimyasallar ve bunların türevlerinden meydana gelmektedir. Bu ürünler; kaplama, paketlenme, inşaat, ev ve yapı malzemeleri, mobilya ve otomotiv gibi çeşitli sektörlerde kullanılmaktadır.

Lyondell'in, petrokimya ve polimer sektörlerinde faaliyet gösteren Equistar Chemical Company Inc. (Equistar) ile gazolin, düşük sülfürlü dizel, jet fuel, aromatikler, yağlayıcı maddeler gibi rafine edilmiş petrol ürünleri üreten Lyondell-Citgo Refining LP (LCR) şirketlerinde hisseleri bulunmaktadır. Söz konusu teşebbüslerin hissedarlık yapısı aşağıda gösterilmiştir:

Tablo 1- Equistar'ın Ortaklık Yapısı

	Hisse Oranı (%)
Lyondell	70.5
Millennium Chemicals Inc.	29.5

Tablo 2- LCR'nin Ortaklık Yapısı

	Hisse Oranı (%)
Lyondell	58.75
CITGO Petroleum Corporation	41.25

H.1.2. Millennium Chemicals Inc. (Millennium)

Millennium, hisseleri New York Borsası'nda işlem görmekte olan uluslararası bir kimya şirkettir. Millennium da Lyondell gibi herhangi bir kişi ya da kuruluş tarafından kontrol edilmemektedir. Üretmiş olduğu belli başlı kimyasallar, titanyum dioksit, asetiller ve özel kimyasallardır.

Millennium, Equistar hisselerinin %29.5'ini sahip olup, Millennium Merger

Subsidiary LLC isimli bir iştiraki de bulunmaktadır. Millennium Merger Subsidiary LLC, bir takım vergi indirimlerinden yararlanmak amacıyla kurulmuş, hiçbir malvarlığı olmayan bir şirkettir.

H.2. İlgili Pazar

H.2.1. İlgili Ürün Pazarı

Lyondell tarafından üretilmekte olan ürünler şunlardır:

- Propilen oksit (PO) ve türevleri: Bütan diol (BDO), propilen glikol (PG), propilen glikol eterleri (PGE)
- Stiren tekiz (SM)
- Metil üçüncül bütül eter (MTBE)
- Tolüen diisocoyante (TDI)

Millennium tarafından üretilmekte olan ürünler ise şunlardır:

- Titanyum dioksit (TiO_2) ve türevleri
- Asetiller (asetik asit ve vinil asetat tekiz (VAM))
- Özel kimyasallar (Specialty Chemicals)

Lyondell ve Millennium'un hissedarı olduğu Equistar'ın ürettiği ürünler de şunlardır:

- Olefinler: Etilen, Propilen, Bütadien
- Olefin Türevleri: Etilen glikol, Etilen oksit
- Polietilen

Dosya mevcudu bilgilerden; Türkiye pazarına Lyondell'in PG, PGE, SM ve TDI ürünlerini; Millennium'un TiO_2 ve VAM ürünlerini pazarladıkları; Equistar'ın ise Türkiye pazarında herhangi bir faaliyetinin bulunmadığı anlaşılmıştır.

Hem PG hem de PGE üretiminde PO ara madde olarak kullanılmasına rağmen, PG ve PGE'nin kullanım alanları farklıdır. PG, banyo tesisatı, gemi tekneleri, düşük toksinli antifrizler, soğutucu, kozmetik ve temizleyicilerin üretiminde kullanılmaktadır. PGE ise kaplamalarda, özellikle taşıdığı yüksek oranda çözünürlük nedeniyle boyalarda, ayrıca temizleme ürünleri ve elektronik ürünlerin yapımında da kullanılmaktadır.

SM, petrol ve doğal gaz kökenli ürünlerden elde edilen temiz, kokusuz bir sıvıdır. SM dayanıklı, esnek ve fakat hafif ürünlerin üretiminde kullanılan plastik maddelerin yaratıcısı olarak nitelendirilmektedir. SM son ürün

uygulamaları tek kullanımlık yemek servis edevatı, elektronik tesisat için kabin, CD kutuları, kağıt kaplaması, gemi gövdeleri ve otomotiv iç alan bileşenleri şeklinde olabilmektedir. İnşaat sanayinde boru ürünleri, tankerler, ışıklandırma elemanları, izolasyon ve oksitlenmeye dayanıklı kauçuk üretmek için de kullanılmaktadır.

TDI'nın mobilya, yatak ve kilimlerin altına konulan esnek köpüklerin yapımında kullanılan poliüretanlardan, taşıma ve paketleme sektörlerine kadar uzanan bir kullanım alanı vardır. TDI ayrıca, kaplama, dolgu macunu, yapıştırıcı ve kauçuk benzeri sentetik maddelerin üretiminde de kullanılmaktadır.

TiO₂ ilmenit ve rutil madenlerinden elde edilen, boyaların ve kaplamaların, plastiklerin ve aralarında kağıt laminatlar, kağıt, kozmetik, tuvalet takımları, fiberler, mürekkepler, yiyecekler ve yiyecek paketlerinin de bulunduğu pek çok farklı ürünün beyazlatılmasında, parlatılmasında ve bu ürünlere opaklık katılmasında kullanılan inorganik bir kimyasaldır.

VAM, tekstil işlemlerinde kullanılan polimer ürünlerin, iç ve dış boyaların, yapıştırıcıların, kağıt kaplamaların üretilmesinde kullanılan petro-kimyasal bir üründür.

Yukarıda yer verilen açıklamalar ışığında, tarafların Türkiye pazarında faaliyet gösterdiği ve herbirinin farklı kullanım alanı bulunan "PG, PGE, SM, TDI, TiO₂ ve VAM" ilgili ürün pazarları olarak belirlenmiştir.

H.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

İlgili ürün pazarını oluşturan ürünlerin, Türkiye genelinde bulunan fabrika ve imalathanelerdeki üreticiler tarafından kullanıldığı ve Türkiye'nin her bölgesine dağıtım ve satışının yapıldığı dikkate alındığında, ilgili coğrafi pazar "Türkiye Cumhuriyeti Sınırları" olarak tespit edilmiştir.

H.3. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

Bildirime konu işlem, hisseye karşılık hisse esasına dayalı olarak gerçekleşmektedir. Bu işlemi takiben, Millennium hisselerini elinde bulunduran hissedarların hisseleri Lyondell'in hisselerine dönüşecek ve Millennium hissedarları Lyondell hisselerinin yaklaşık %28'ine sahip olacaktır. Dosya mevcudu bilgilerden anılan işlemin, 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2(a) maddesi kapsamında bir birleşme olduğu anlaşılmıştır.

Tarafların Türkiye'de herhangi bir üretim tesisi bulunmamakta, faaliyetlerini yurtdışı tesislerinde ürettikleri ürünleri Türkiye pazarına ihraç ederek gerçekleştirmektedirler. Tarafların ve belli başlı rakip teşebbüslerin, ilgili pazarlardaki pazar payları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 3- PG Pazarındaki Teşebbüslerin Pazar Payları

Teşebbüsler	Pazar Payı (%)
Dow	(...)
Oltchem	(...)

Repsol	(...)
Lyondell	(...)
Diğerleri	(...)

Tablo 4- PGE Pazarındaki Teşebbüslerin Pazar Payları

Teşebbüsler	Pazar Payı (%)
Dow	(...)
Shell	(...)
Lyondell	(...)
Diğerleri	(...)

Tablo 5- TDI Pazarındaki Teşebbüslerin Pazar Payları

Teşebbüsler	Pazar Payı (%)
Dow	(...)
Bayer	(...)
BASF	(...)
Lyondell	(...)
Diğerleri	(...)

Tablo 6- TiO₂ Pazarındaki Teşebbüslerin Pazar Payları

Teşebbüsler	Pazar Payı (%)
Huntsman Tioxide	(...)
Kronos	(...)
Millennium	(...)
Kerr-McGee	(...)
Dupont	(...)
Diğerleri	(...)

Tablo 7- VAM Pazarındaki Teşebbüslerin Pazar Payları

Teşebbüsler	Pazar Payı (%)
Celanese	(...)
Dow	(...)
Millennium	(...)
Diğerleri	(...)

SM pazarında ise Lyondell'in %3 gibi çok küçük bir pazar payı bulunmaktadır. Tablolardan da anlaşılacağı üzere tarafların toplam pazar payı, hiçbir pazarda 1997/1 sayılı Tebliğ'de öngörülen %25'lik pazar payı eşiğini aşmamaktadır. Ancak, Lyondell'in 2003 yılı Türkiye pazarında (.....) TL; Millennium'un da (.....) TL cirosu bulunmaktadır. Bu bakımdan söz konusu işlem, 1997/1 sayılı Tebliğ'de öngörülen ciro eşiğini aşması nedeniyle izne tabi bir birleşmedir.

Tarafların faaliyet gösterdiği pazarların farklı olması nedeniyle, birleşme işlemi neticesinde ilgili pazarların yapısı değişmeyecektir. Başka bir deyişle, tarafların faaliyet alanları örtüşmemekte ve dolayısıyla ilgili pazarlarda herhangi bir yoğunlaşma meydana gelmemektedir. Bu bakımdan söz konusu birleşme işlemi sonucunda, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesinde belirtilen, bir hakim durumun yaratılması veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesi ve

böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmayacağı kanaatine ulaşılmıştır.

I. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; Millennium Chemicals Inc. ile Lyondell Chemical Company arasındaki birleşme işleminin; tarafların ilgili ürün pazarında elde ettikleri toplam ciroları yönüyle 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesine dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında bir devir işlemi olduğuna; bununla birlikte, bu işlemin aynı Kanun'un 7. maddesi anlamında hakim durum yaratan veya mevcut bir hakim durumu güçlendiren ve bunun sonucunda ülkenin bütünü yahut bir kısmında ilgili piyasalardaki rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuran nitelikte olmadığına; dolayısıyla bildirim konu devir işlemine izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.